

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

AJUNTAMENT DE MAÓ

249143 *Aprovació definitiva de la modificació del topònim de la ciutat i del municipi*

D'acord amb l'article 45 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, per ser un acte que té per destinatari a una pluralitat indeterminada de persones i per aconsellar-ho raons d'interès públic, a totes les persones que han efectuat les al·legacions i per ser comuna la resposta es notifica el següent acord:

El ple de l'Ajuntament de Maó en sessió ordinària de data 27 de maig de 2021 va aprovar, entre d'altres, el següent acord, que es transcriu literalment a continuació:

“5 Aprovació definitiva modificació del topònim de la ciutat. Exp. E0311-2020-000001

La denominació dels llocs, trasllueix les petjades que el temps, la tradició i les edats antigues van deixar en ells i conté un fort simbolisme. Els topònims, segons el sentit que fa la Reial Acadèmia de la Llengua, és el nom que li és propi a un lloc.

En els respectius Estatuts d'Autonomia, a conseqüència de l'art. 3 de la Constitució en el qual es determinava que, fins i tot sent el castellà la llengua oficial de l'Estat, es reconeixia la cooficialitat de les altres llengües espanyoles en les Comunitats Autònomes que així ho determinessin per via estatutària tal com va ocórrer en comunitats Autònomes com Illes Balears.

La declaració de cooficialitat de les llengües pròpies, va suposar una sèrie d'efectes sobre el règim legal i administratiu i la normalització lingüística va quedar, com la recuperació de les cultures i tradicions dels territoris que afectava extrems tan diversos com l'educació, els mitjans de comunicació, o, fins i tot, la tornada a les denominacions tradicionals d'institucions i llocs. En aquest sentit es van aprovar diferents lleis autonòmiques que pretenien la normalització dels idiomes autòctons. En aquest conjunt de textos legals es troba la Llei Balear 3/1986, de 19 d'abril, de Normalització Lingüística.

De la lectura d'aquesta llei, a data d'avui, es desprèn, que el legislador autonòmic entén que la denominació dels municipis del seu territori és una qüestió de primer ordre.

Gran part d'aquests mandats realitzats per les diverses normes lingüístiques, van ser desenvolupats posteriorment en procediments concrets regulats per mitjà de lleis o decrets específics, o bé es van incorporar a la normativa autonòmica sobre règim local.

L'habitual va ser que les Comunitats autònomes que van legislar sobre aquest tema ho fessin després de l'aprovació de les lleis lingüístiques, podent-se observar la concurrència de dos tipus de textos que versen sobre la matèria:

- 1) aquells creats *ex profeso* per a això, desprenent-se així del seu títol
- 2) i aquells altres en què la regulació s'introdueix en la legislació sobre règim local de les respectives Autonomies.

Existeixen per tant dues maneres d'abordar l'assumpte, bé des d'una normativa específica, bé des de la legislació genèrica sobre règim local.

Existeixen diferents règims o sistemes de regulació que s'han adoptat realment en l'àmbit autonòmic, com s'ha comentat anteriorment:

- 1) En primer lloc, tenim aquelles Comunitats Autònomes que compten tant amb norma específica, com amb articulat en la pròpia llei d'administració local.
- 2) Existeixen altres Comunitats Autònomes que, mancant de normativa autonòmica sobre Administració Local, aproven una norma en la qual s'inclou tant el procediment a seguir per l'Ajuntament, com el que ha de regir l'actuació del govern autonòmic.
- 3) Hi ha un tercer grup de Comunitats Autònomes que compten amb norma d'administració local, però no amb una específica sobre canvi de denominació.
- 4) La resta de Comunitats Autònomes, ni compten amb norma específica, ni amb legislació sobre administració local, o, tenint aquesta última, no es fa en la mateixa referència al supòsit de canvi de denominació de municipis.

El cas com el d'Illes Balears, l'Estatut d'Autonomia del qual recull, de manera expressa, la competència exclusiva en matèria d'alteració de

denominacions oficials de municipis (art. 30)

Article 30. Competències exclusives.

La **Comunitat Autònoma té la competència exclusiva** en les següents matèries, sense perjudici del que es disposa en l'article 149.1 de la Constitució:

1.

2. Alteracions dels termes municipals i **denominació oficial dels municipis i topònims**.

L'art. 14 de la Llei 3/1986, de 29 d'abril de normalització lingüística d'aquesta Comunitat, es refereix de manera concreta a les competències del govern balear sobre la matèria. Article 14.

1. **Els topònims de les Illes Balears tenen com a única forma oficial la catalana.**

2. Correspon al **Govern de la comunitat autònoma o als consells insulars**, d'acord amb

l'assessorament de la Universitat de les Illes Balears, **determinar els noms oficials dels municipis**, territoris, nuclis de població, vies de comunicació interurbanes en general i topònims de la comunitat autònoma. Els noms de les vies urbanes han de ser determinats pels ajuntaments corresponents, també d'acord amb el citat assessorament, donant preferència a la toponímia popular tradicional i als elements culturals autòctons.

3. Aquestes denominacions són les legals amb caràcter general i la retolació ha de concordar amb elles. El Govern de la comunitat autònoma ha de reglamentar la normalització de la retolació pública, respectant, en tots els casos, les normes internacionals que l'Estat hagi subscrit.

L'article 10 de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears es refereix de manera concreta a la majoria necessària pel canvi de denominació i la necessitat de regulació reglamentària del procediment.

Article 10

Cada municipi s'identifica pel seu nom oficial i pot tenir un escut o distintiu, una bandera i un himne municipal.

Per **acord de la majoria absoluta del ple s'alterar la seva denominació, havent de seguir-se un procediment específic que es regularà reglamentàriament**. Els canvis de denominació només tindran caràcter oficial quan siguin inscrits en el registre corresponent i es publiquin en el Boletín Oficial del Estado i en el Butlletí Oficial dels Illes Balears.

El Decret 36/1988, de 14 d'abril determina, d'una sola vegada, la toponímia oficial dels municipis de balears i fa referència a diferents informes i recomanacions realitzades per diverses institucions relacionades amb la llengua catalana, com la Universitat de les Illes Balears, en virtut de les quals es fixen les denominacions oficials.

Tots aquests preceptes **no han estat desenvolupats reglamentàriament, en el sentit d'aprovar-se una norma que reguli el procediment a seguir en concret**.

L'existència d'aquest llistat oficial de topònims del Decret 36/1988 podria suposar la inclusió d'aquesta Comunitat Autònoma en el grup de les quals compten amb norma específica de desenvolupament, però donat el caràcter estàtic del seu contingut, que no determina un procediment genèric sinó que legalitza sense més les denominacions, es considera, per aquesta secretaria, que entraria en el grup dels quals manquen d'aquesta norma específica de procediment concret, aplicant-se llavors per defecte i de forma supletòria la legislació estatal, sense perjudici dels matisos que es comentaran més endavant.

Per tant, el règim legal estatal aplicable de forma supletòria, per no haver-se desenvolupat reglamentàriament el procediment de canvi de denominació a Balears, serien els següents preceptes

1) els arts. 14, 22 i 47 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local i

Article 14

1. **Els canvis de denominació** dels Municipis només tindran caràcter oficial quan, després d'haver estat **anotats en un Registre creat per l'Administració de l'Estat** per a la inscripció de totes les Entitats a què es refereix la present Llei, es publiquin en el «Boletín Oficial del Estado».

2. La denominació dels Municipis podrà ser, amb caràcter general, **en castellà, en qualsevol altra llengua espanyola oficial en la respectiva Comunitat Autònoma, o en ambdues.**

Artículo 22

1. ...

2. **Corresponen, en tot cas, al Ple municipal als Ajuntaments**, i a l'Assemblea veïnal en el règim de Consell Obert, les següents atribucions:

a)

b) Els acords relatius a la participació en organitzacions supramunicipals; alteració del terme municipal; creació o supressió de municipis i de les entitats a què es refereix l'article 45; creació d'òrgans desconcentrats; alteració de la capitalitat del municipi i **el canvi de nom d'aquest** o d'aquelles entitats i l'adopció o modificació de la seva bandera, ensenya o escut

Article 47

1. ...

2. **Es requereix el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres** de les corporacions per a l'adopció d'acords en les següents matèries:

a)

b)

c)

d) **Alteració del nom i de la capitalitat del municipi.**

2) 27 a 30 del RD 1690/1986, d'11 d'agost que aprova el Reglament de Població i Demarcació Territorial de les Entitats Locals.

Article 27

1. ...

2. L'acord de canvi de capitalitat, adoptat segons determinarà l'article anterior, requerirà els següents tràmits:

a) exposició al públic, per termini no inferior a trenta dies, perquè els particulars o entitats que es creguessin perjudicats puguin presentar reclamació.

b) resolució de tals reclamacions.

Article 29

En els expedients de **canvi de nom dels municipis es compliran els tràmits establerts en els articles precedents respecte dels expedients de canvi de capitalitat.**

El text constitucional, en el seu art. 148.2 determina, com a competències assumibles per les Comunitats Autònomes, les alteracions dels termes municipals compresos en el seu territori i, en general, les funcions corresponents a l'Administració Estatal sobre les Corporacions locals i la transferència de les quals autoritzi la legislació sobre Règim Local.

Sobre el procediment de canvi de denominació de municipis en el si de la Comunitat de Illes Balears, es refereix als òrgans governatius implicats i a les seves funcions sense exigències referides al procediment administratiu per tant s'articula un sistema mixt per al coneixement d'aquests assumptes, en el qual conflueixen prescripcions d'origen autonòmic, corresponent al Govern de la comunitat autònoma o als consells insulars, d'acord amb l'assessorament de la Universitat de les Illes Balears, determinar els noms oficials dels municipis i altres contingudes en la normativa sobre règim local vigent respecte al municipi.

La idea de la necessitat real que cal comptar amb un procediment propi i diferenciat del general establert per la normativa estatal com s'ha anunciat abans ve establerta en el art 10 de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears. S'estableix que per acord de la majoria absoluta del ple s'alterarà la seva denominació, havent de seguir-se un procediment específic que es regularà reglamentàriament.

Més enllà de les consideracions que puguin fer-se sobre si canviar de nom un municipi amb la seva denominació en llengua catalana, realment, no existeixen previsions normatives adequades en la legislació de règim local balears pel que es fa necessari dotar-se d'una regulació clara i ajustada a les necessitats concretes del procediment.

Aplicant llavors el RD 1690/1986, d'11 d'agost que aprova el Reglament de Població i Demarcació Territorial de les Entitats Locals aplicable de manera supletòria per no haver-hi normativa en concret que reguli el procediment reglamentàriament tal com estableix el art 10.2 de la

Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears, el procediment té dues fases clarament definides: una primera fase, que té lloc en el propi Ajuntament, i una segona, que es desenvolupa en el si de l'Administració Autònoma/Consell Insular.

En data 29/10/2020 el ple va aprovar inicialment la modificació del nom oficial de ciutat de Maó.

En data 23 d'abril, segons consta a l'informe de l'oficina d'atenció ciutadana, s'han presentat durant el període d'informació pública 1916 al·legacions.

En data 13/05/2021 s'ha emès informe de secretaria respecte a les al·legacions presentades.

Tenint en compte tot el relacionat anteriorment aquesta regidoria proposa al ple l'adopció del següent

ACORD

Primer.- Desestimar totes les al·legacions presentades pels següents motius:

1) **S'ha efectuat la informació pública**, com a garantia del procediment administratiu i aplicació del dret administratiu fonamentat en els principis de transparència, de seguretat jurídica, bona fe i confiança legítima de les Administracions Públiques en les seves actuacions i relació amb els ciutadans i, les persones que han presentat al·legacions o observacions, **tenen dret a obtenir de l'Administració una única resposta raonada que serà comuna**.

2) S'han garantit suficientment els drets dels administrats, conculcant-se l'esperit i finalitat pretesa pel legislador, i per un altre, l'administració compleix amb la seva obligació de donar una resposta, de forma única, **fonamentada en l'imperatiu legal per complir estrictament amb l'Ordenament jurídic** indicat, no havent-hi discrecionalitat de l'Ajuntament, per estar sotmès a limitacions legals lingüístiques contingudes en la Llei de normalització.

3) Les al·legacions presentades en el tràmit d'exposició pública **no poden aportar en cap cas a l'expedient punts de vista inicialment desconeguts per impossibilitat d'aportació de variants** realment viables, i raons **que facin inconvenient el canvi, plantejant alternatives al nom proposat**.

4) **La imposició legal del topònim en català ve imposat i determinat per Llei i per Decret**, per tant, **res pot fer variar la proposta de l'actuació administrativa**.

Segon.- Aprovar definitivament la modificació de la denominació oficial de la ciutat i del municipi, que passa a denominar-se **Maó**.

Tercer.- Remetre el present acord al Consell Insular de Menorca, segons determina l'article 1.6 de la Llei 8/1993, d'1 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars en matèria de règim local, donant així per conclosa la fase en seu municipal i iniciant-ne la governativa, una vegada completada tota la tramitació de l'expedient.

Quart.- Efectuar notificació mitjançant publicació d'acord amb el art 45 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, per ser un acte que té per destinatari a una pluralitat indeterminada de persones i per aconsellar-ho raons d'interès públic, a totes tals persones que han efectuat les al·legacions i per ser comuna la resposta raonada.

Maó, a la data de la signatura electrònica d'aquest document (17 de juny de 2021)

L'alcalde

Héctor Pons Riudavets

